

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 12/06

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 22. júna 2006 o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 38/05-33 zo 4. mája 2006 o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu T. JUDr. V. V., bytom T., podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 74e ods. 2 prvej vety zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ustanovenie § 231 písm. j) Trestného poriadku a ustanovenie § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky dá v a s ú h l a s na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu T. JUDr. V. V., bytom T., pre skutky uvedené v žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 38/05-33 zo 4. mája 2006 a kvalifikované ako trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a ods. 2 a trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. mája 2006 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. VII/1 Gv 38/05-33 zo 4. mája 2006, ktorou podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ustanovenia § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku a ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) žiadal o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu T. JUDr. V. V., bytom T. (ďalej len „sudca“ a „okresný súd“), pre pokračujúci trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 v jednočinnom súbehu s pokračujúcim trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 na tom skutkovom základe, že *„v presne nezistenom dni v mesiaci január alebo február roku 2003, v budove Okresného súdu v P., ako sudca tohto súdu, prevzal úplatok vo výške 10.000,- Sk, v bielej obálke, od L. Š., za to, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde v P. sp. zn. PE 1 T 4/03, v ktorej bol jej syn P. Š. obžalovaným, uloží P. Š. miernejší trest, ako mu bol uložený trestným rozkazom sp. zn. PE 1 T 4/03-36 zo dňa 20. 01. 2003 a následne dňa 25. 02. 2003 tento rozsudok s miernejším trestom aj vydal a po vydaní tohto rozhodnutia v presne nezistený deň v roku 2003 alebo roku 2004 v budove Okresného súdu v P., ako sudca tohoto súdu, opäť prevzal úplatok vo výške 10.000,- Sk, v bielej obálke, od L. Š. za to, že v uvedenej trestnej veci bude hľadať riešenie, ako pomôže jej synovi P. Š., v súvislosti s možnosťami odpustenia už zníženého trestu, uloženého rozsudkom Okresného súdu v P. sp. zn. PE 1 T 4/03-48 zo dňa 25. 02. 2003 a po tom, čo predmetné trestné konanie prešlo na Okresný súd do T., dňa 12. 10. 2005 v čase od 09.32 h do 09.45 h, v budove Okresného súdu v T., v kancelárii č. 182, ako sudca tohto súdu opäť prevzal úplatok vo výške 10.000,- Sk, v bielej obálke, od L. Š. za to, že v uvedenej trestnej veci sp. zn. PE 1 T 4/03 odsúdeného P. Š., zabezpečí jej synovi P. Š.*

v prípade nástupu do výkonu trestu odňatia slobody lepšie podmienky a dňa 13. 02. 2006, v čase od 09.46 h do 10.02 h, v budove Okresného súdu v T. v kancelárii č. 182, poskytoval aj informácie o procesných otázkach L. Š. v prejednávanej trestnej veci pre jej syna, odsúdeného P. Š., v okolnostiach jeho výsluchu a následného postupu na vytýčenom verejnom zasadnutí dňa 17. 02. 2006 za účelom vytvorenie objektívnej situácie, s cieľom vyhovieť požiadavke L. Š., vo veci zabezpečenia, čo najpriaznivejších podmienok k nástupu do výkonu trestu odňatia slobody jej syna, odsúdeného P. Š., čím v uvedených prípadoch postupoval v rozpore s ustanovením § 30 ods. 2 písm. b), e), ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, v znení neskorších zmien a doplnení“ a vo viacčinnom súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 na tom skutkovom základe, že „dňa 14. 10. 2005 v čase od 12.55 h do 13.00 h v budove Okresného súdu v T., v kancelárii č. 182, ako sudca tohto súdu, prevzal úplatok vo výške 10.000,- Sk od advokáta Mgr. J. V. za to, že v trestnej veci obžalovaného P. T., vedenej na Okresnom súde v T. pod sp. zn. 3 T 104/05, rozhodne v prospech P. T., ktorého odsúdi na základe požiadavky Mgr. J. V. len na podmienený trest, aby vyhovel poškodenému Ing. M. S., ktorý požiadal o to Mgr. J. V. a následne dňa 14. 10. 2005 v čase od 13.00 h do 13.20 h, na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde v T. v uvedenej veci, v ktorom pojednával ako samosudca, uznal obžalovaného P. T. vinným zo spáchania trestného činu, za ktorý ho odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu vo výmere 30 mesiacov, čím postupoval v rozpore s ustanovením § 30 ods. 2 písm. b), e), ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, v znení neskorších zmien a doplnení“.

K žiadosti generálny prokurátor pripojil:

- prvopis spisového materiálu evidovaného vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Západ v N. pod sp. zn. ČVS: PPZ-24/BPK-2-2005,
- utajovanú prílohu.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti poukázal na to, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Západ v N. sp. zn. ČVS: PPZ-24/BPK-2-2005 z 5. apríla 2005 podľa ustanovenia § 160 ods. 1 Trestného poriadku (účinného do 31. decembra 2005) pre trestné činy prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, podplácania podľa § 161a ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, nepriamej korupcie podľa § 162 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Generálny prokurátor uviedol, že *„za účelom zistenia skutkového stavu veci v súlade so zásadami trestného konania (zásada objektívnej, materiálnej pravdy a vyhľadávacou zásadou), upravenými v ustanovení § 2 odsek 10 Trestného poriadku, vyšetrovateľ v prípravnom konaní vykonal dôkazné prostriedky vo forme výsluchov svedkov L. Š., J. Š., P. Š., P. T., F. U., JUDr. V. H., JUDr. R. H., JUDr. M. K., zvukového a obrazového záznamu, ich prepisov, záznamu z telekomunikačnej prevádzky a zaobstaral relevantné, vecne súvisiace listinné dôkazné prostriedky.*

Hodnotením vyššie uvedených dôkazov získaných v procese dokazovania som ustálil skutkové zistenia, ktoré umožňujú prijať právny záver na opodstatnenú existenciu skutkov ako dejov v objektívnej realite a ich zákonné subsumovanie pod skutkové podstaty konkrétnych trestných činov. Na základe dôkazov, ktoré sú vo vyšetrovacom spise sú ustálené dva skutky (na rozdiel od piatich skutkov, na ktoré dal podnet vyšetrovateľ, pričom zvyšné skutky nie sú ešte dostatočne dôkazne zadokumentované, a preto podnet na vydanie žiadosti o vydanie súhlasu na trestné stíhanie bol vo zvyšnej časti predčasný).

Ide o skutkové zistenia majúce oporu v tzv. usvedčujúcich dôkazoch subjektívneho charakteru (výpovede svedkov L. Š., J. Š., P. Š., P. T.) i dôkazoch objektívneho charakteru (zvukový a obrazový záznam a jeho prepis). Tieto deklarujú nielen zákonnosť začatia trestného stíhania a pokračovania v ňom, ale zároveň umožňujú prijať aj dostatočne odôvodnený právny záver, že páchatelom trestných činov je JUDr. V. V., sudca Okresného súdu v T.“

Ústavný súd žiadosť generálneho prokurátora zaslal sudcovi a poskytol mu možnosť, aby sa k nej vyjadril. Aj keď sudca mal žiadosť doručenú 8. júna 2006, túto možnosť nevyužil.

Ústavný súd umožnil sudcovi, aby sa k veci vyjadril aj ústne 22. júna 2006, pričom neuviedol žiadne dôvody, ktoré by vyvrátili alebo spochybnili žiadosť generálneho prokurátora.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

Podľa čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

Podľa ustanovenia § 29a ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 Trestného poriadku pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu nepodliehajú osoby, ktoré požívajú imunity a výsady podľa zákona alebo podľa medzinárodného práva.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Podľa ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku iba prokurátor je oprávnený vyžiadať súhlas na trestné stíhanie.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. e) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh generálny prokurátor.

Podľa § 74e ods. 2 zákona o ústavnom súde ak príslušný orgán oznámi predsedovi ústavného súdu, že žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie (...), predseda ústavného súdu zvolá bez zbytočného odkladu plénum ústavného súdu.

Plénum ústavného súdu prerokuje a rozhodne o žiadosti príslušného orgánu, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, vyjadriť sa vo veci.

Pri rozhodovaní o žiadosti na vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd vychádzal z nasledovných úvah:

Ústava zaraďuje sudcov do skupiny osôb, kde upúšťa od zásady rovnosti práva a pripúšťa výnimku pre túto skupinu z pôsobnosti pre oblasť trestného a správneho práva v rozsahu a spôsobom ustanoveným ústavou a zákonom.

Imunita sudcu má zaistiť predovšetkým nezávislosť jeho rozhodovania na výkon moci. Posilňovať jeho občiansku odvahu rozhodovať v súdnych sporoch v konkrétnych prípadoch len na základe ústavy, ústavných zákonov, medzinárodných zmlúv podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonov.

Ústava zveruje ústavnému súdu právomoc preskúmať imunitu sudcu v konkrétnom prípade. Takýto postup je plne v súlade s deľbou moci na zákonodárnu, výkonnú a súdnu.

Imunita sudcu je teda zvláštne oprávnenie považované za jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti.

Účelom imunity sudcu je ochrana výkonu jeho funkcie pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného konania, používaním donucovacích prostriedkov, na ktoré sú oprávnené príslušné orgány výkonnej moci.

Táto imunita sudcu nie je absolútna, trvá len do rozhodnutia pléna ústavného súdu, ktoré rozhoduje o upustení od imunity a dá súhlas na trestné stíhanie, a tým odstráni ústavnú prekážku v postupe orgánov činných v trestnom konaní. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sa stáva trestné stíhanie sudcu prípustným.

V prípade ak plénum ústavného súdu súhlas odoprie, trestné stíhanie je počas trvania funkcie sudcu vylúčené.

Ústavný súd na základe preskúmania žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu okresného súdu, dôkazov, ktoré mu predložil, a písomného vyjadrenia sudcu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by v dobe rozhodovania ústavného súdu odôvodňovali podozrenie, že ide o zneužitie prostriedkov trestného konania voči sudcovi, na ktorého bola žiadosť vydaná. Zároveň ústavný súd konštatuje, že generálny prokurátor nežiada o vydanie súhlasu na trestné stíhanie pre trestný čin, ktorého skutková podstata by spočívala výlučne v obsahu rozhodnutí sudcu.

Otázka trestnej zodpovednosti sudcu a rozhodnutie o vine a treste je podľa čl. 142 ods. 1 ústavy v právomoci všeobecného súdu.

Ústavný súd preto dáva súhlas na trestné stíhanie sudcu okresného súdu pre trestné činy a skutky uvedené v tomto rozhodnutí.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2006